

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH  
(SZTAB GENERALNY)

Oddział II.

Nr 4975 /II.  
4963/II.

8509 Jn  
Warszawa, dn. 18. II. 1922 r.

Do

Adjutantury Generalnej

Przedkładam przy niniejszym do wiadomości  
komunikaty prasowe: z Moskwy z dn. 12 II i z Rygi z dn. 13. II. 22r.  
15. II, 17. II.

Szef Wydziału Organizacyjnego

*M. Tarnowski*  
major.

ADJUTANTURA GENERALNA  
NACZELNIEGO WODZA  
8509 Jn  
24. II.  
Wpłynęło dn. 24. II. 1922 roku  
Wyszło dn. 24. II. 1922 roku  
Załączników

KOMUNIKAT PRASOWY

z dn. 12. II. 22 r.

MOSKWA

*Roya*

"Prawda" podaje wykaz sum asygnowanych przez obce państwa na głodnych Rosji. I tak Francja asygnowała 6 milionów franków, Włochy 6 milionów lirów, Czecho-Słowacja 30 milionów koron, Norwegja 1 milion 500 tysięcy koron, Danja 1 milion koron, Estonja 10 milionów marek, Urugwaj 5 tysięcy pezet, Republika Dalekiego Wschodu 10 tysięcy rubli złotem, amerykański kongres 20 milionów dolarów, Bucharą tysiąc rubli złotem, towarzystwo amerykańskiej pomocy 15 milionów dolarów, Luksemburg 100 tysięcy franków. Na ruble złote wynosi to kwotę 72 miliony 237 tysięcy 400 rubli. Kretow we wstępnym artykule "Prawdy" p.t. "W jaki sposób należy przygotować się do konferencji w Genewie" zaznacza, że celem jej będzie nie udzielenie pomocy Rosji, lecz jej podporządkowanie innym i wykorzystanie. Państwa kapitalistyczne nie mogąc zwalczyć Rosji orężem będą się starały zgniebić ją na polu ekonomicznym. Ten fakt trzeba poprostu wbić w umysły ludu robotniczego Rosji, o tem go przekonać i zachęcić do jaknajwiększej energii przy pracy we własnych warsztatach. 9 lutego b.r. postanowiono przystąpić do rekwizycji skarbow cerkiewnych na rzecz głodnych. "Prawda" publikuje szereg nazwisk duchownych prawosławnych, którzy zgadzają się na rekwizycje skarbow cerkiewnych na rzecz głodnych. Z gubernji głodnych miano wywieść 238 tysięcy głodnych wywieziono dotychczas zaledwie 61 tysięcy 555. Głodne okolice Nadwożża zwłaszcza gubernje Samarska i Saratowska przepełnione zmarłymi od głodu. Są miejsca, w których ze 100 ludzi na wiosnę utrzyma się najwyżej 25. Ludożerstwo z każdym dniem wzrasta. Gazety donoszą, iż na wszystkich miejscach Rosji zwiększa się produkcja w dziedzinie przemysłu. Powstaje cały szereg fabryk. Między innymi po raz pierwszy od wybuchu rewolucji zaczęły

*Roya*

pracować maszyny wykonywające czcionki drukarskie. Proci w specjalnym rozka-  
zie wystosowanym do wszystkich oddziałów wojska i floty dziękuje za oczysz-  
czenie Karelji od band białych i ich organizacji. 7

Komunikat prasowy

xx z dn. 13.II.22 r.

RYGA

Helsingfors. Ostatnie wtargnięcie komunistów na terytorjum Finlandji wy-  
wołało przygnębiające wrażenie na społeczeństwie fińskiem. Prasa i opinia  
publiczna nawołuje rząd do przedsięwzięcia środków, które uniemożliwiłyby zda-  
rzenia w przyszłości.

Z Karelji donoszą, że wojska sowieckie posuwają się w kierunku gmin  
Uchinskiej i Tunchuckiej. Sytuacja powstańców ciężka. Uchodząc z zagród rodzin-  
nych karelezy podpalają domostwa i niszczą zapasy zboża. Kto zostaje na miej-  
scu pada bezwzględnie terroru bolszewików.

*Lotna* Ryga. Budżet państwowy Łotewski na rok bieżący określono w sumie 8 mil-  
jardów rubli Łotewskich. Od dnia 11 do 25 czerwca odbywać się będzie w Rydze  
druga z rzędu wystawa rolniczo-przemysłowa połączona z jarmarkiem.

Moskwa. Komisarjat ludowy dla handlu zagranicznego postanowił otworzyć  
specjalne faktorie dla handlu z Angorą. Faktorie takie organizują się w sumie  
Sansunie, Kryzach i Trapezundzie. Pośpiesznie czynione są przygotowania do ot-  
warcia komunikacyjnych linii morskich Marjupol-Odessa-Angora-wybrzeże Anato-  
lijskie. Ma być otwarty specjalny bank dla handlu ze wschodem.

Ryga. Polska lista kandydatur do ryskiej rady miejskiej zawiera 8 naz-  
wisk. Na pierwszym miejscu Stanisław - znany adwokat przysięgi Szabłowski,  
buchalter Swylan, i robotnik Malinowski.

Komunikat prasowy

z dn. 15. II. 22 r.

*Baltyska*

Ryga. Pisma ryskie ogłaszają interwiew prezidenta ministrów Mejerowicza z przedstawicielem prasy amerykańskiej. W interwiewie tym Mejerowicz o stosunkach polsko-łotewskich powiedział co następuje: Stosunki łotewsko-polskie w ostatnich czasach nie zepsuły się, atmosfera normalniejsza niżeli była niedawno. Istniejące pomiędzy obu państwami deferencje odnoszą się głównie do łotewskiej reformy agrarnej, jak również wynikają z tego, że Polska kwestji granic nie uważa jeszcze za zakatwioną. Żądania Polski nie są dokładnie sformułowane. Zdaje się jednak, że Polska rości pretensje do powiatu Ikuksztan-skiego. Rząd łotewski natomiast uważa tę sprawę za uregulowaną przez linię graniczną wyznaczoną przez profesora Simsona. Co się tyczy kwestji agrarnej oświadczył Mejerowicz, że to Polska żąda 1/ pozostawienia pewnego czasu na zlikwidowanie majątków polskich, 2/ odpowiedniego odszkodowania właścicieli i 3/ zrównania w prawach mniejszości narodowych polskich z pozostałymi mniejszościami narodowościowymi na Łotwie. O ile ostatni punkt nie daje powodu do nieporozumień, ponieważ zamiarem Łotwy było wszystkim mniejszościom narodowym zapewnić te same prawa, o tyle tylko dwa pierwsze punkty są narazie nie do rozstrzygnięcia. Przeprowadzenie <sup>wolnej</sup> likwidacji majątków ziemskich niema narazie szans. Co się tyczy odszkodowania właścicieli ziemskich, to odpowiednie projekty opracowuje obecnie rząd i konstytuanta. W każdym razie jest jasne, że to co zastosowane będzie do innych cudzoziemców osiadłych na Łotwie, zastosowane będzie i do Polaków. Prezydent Mejerowicz jest zdania, że wzajemne mianowanie nowych posłów, dużo przyczynia się do wyrównania istniejących pomiędzy obu państwami nieporozumień. W dalszym ciągu interwiewu mające niewątpliwie wyjątkowe państwowe i polityczne znaczenie, Mejerowicz podkreślił, że Finlandja nareszcie zrozumiała konieczność związku bałtyckiego. Prez. Mejerowicz wątpi, aby przed konferencją genueską można było dojść do uprzedniego zjazdu przedstawicieli państw bałtyckich w Helsingforsie lub

w Warszawie tenbardeziej, że Polska do tego ostatniego czasu nie zdaje się przy-  
wiązywać wagi. Lotwa na konferencji genueńskiej starała się będzie przedstawić  
stwierdzenie o zabezpieczenie zagranicznego kredytu, co jest jest niezgodne dla  
je odbudowy. Co do stosunków polsko-Łotewskich Hojerowicz jest najlepszą myśl  
myśli, szumem i twierdzi, że ekonomiczna ich wartość będzie dla Łotwy stale  
rosła. Wywiad się kończy zaznaczeniem, że jej de jure przez Stany Zjedno-  
czone

Ryga. Władcy innymi prez. Hojerowicz wyraża się pesymistycznie o stanie  
finansów Łotwy. Deficyt wciąż rośnie, a dalsze podwyższenie podatków jest  
niepodobiestwem, prasa Łotewska konstatuje ogromny wzrost liczby bezrobot-  
nych w Rydze. Przed giełdą pracy stoje tłumy. I dlatego domaga się staro między  
tłumem i policją.

Komunikat prasowy z dn. 17. II. 22 r.

R  
Helsingfors. Zabójca ministra spraw wewnętrznych Ryttinovi-pragnął się  
do dokonak zamachu ze względów politycznych. Prasa wszystkich kierunków potę-  
pia ten przejaw fatalny partyjnej wrości i wyraża przeproszenie, że Tande-  
feld jest psychicznie nienormalny. Między politykami Finlandji jest nerwowo.  
Na ostatnim wiecu burżuazyjnym w Helsingforsie oprócz szeregu rezolucji w  
sprawie karelskiej uchwalono następującą deklarację: Ponieważ jest wiadomem  
że z Rosją w najbliższej przyszłości przygotowuje się do napaści na Finlandję  
zrządzenie wraca się do rządu i do parlamentu z wzywaniem, aby natychmiast  
przedsięwzięć niezbędne środki i wysunąć odpowiedni fundusz w celu zmig-  
nienia siły wojennej armji i obywatelskich oddziałów ochotniczych na wypa-  
dek wojny obrotnej. Wiele wyraz delegacji, która w porozumieniu z odpowied-  
niemi frakcjami departamentów <sup>przystąpiła</sup> do zrealizowania powyższej uchwały i konsoli-  
dacji wszystkich stronnictw wsiarbowanych. Te ostatnie wraz ze związkami rolni-  
ków reprezentujących w parlamencie obecnie 120 głosów na 200 posłów.  
W  
Wojska powstańcze trzymają się jeszcze północnej Karelii. Na karelskim terenie  
wojny znajdują się obecnie 60.000 wojsk sowieckich.

Petersburg. W ostatnich dniach sytuacja gwałtownie się pogorszyła. W wielu fabrykach i instytucjach rządowych pracownicy nie otrzymują deputatów. W związku z tem wzrasta niezadowolenie wśród robotników i urzędników. W styczniu trybunał piotrogrodzki skazał na śmierć za zabójstwa i grabieże przeszło 200 ludzi.

*litwa* Ryga. Konsul Łotewski donosi z Londynu, że wysłano stamtąd jako podarunek dla Łotwy 10.000 angielskich książek i czasopism. Jest to już trzeci dar. Łotwa otrzymała dotychczas 100.000 książek angielskich.

W swoim przemówieniu na zjeździe kooperatyw Mejerowicz zaznaczył, że obce kapitały unikają Łotwy uważając ją widocznie za zbyt radykalną, dlatego Łotwa musi rachować tylko na swe własne siły. Łotwa jednak sama nie będzie mogła podtrzymać swego ekonomicznego rozwoju. Musi wejść w bliskie stosunki z innymi państwami i dlatego spodziewa się wiele od konferencji genueńskiej.

*litwa* Łotwa pragnie być nie barierą pomiędzy Niemcami a Rosją, lecz uczciwym pośrednikiem z tranzytem wolnym. Prasa ocenia mowę Mejerowicza, jako pesymistyczną. Przy głosowaniu w konstytuancie Łotewskiej nad projektem pierwszej części konstytucji grupa łatgalska ks. Trasuna wstrzymała się od głosowania, co świadczy o wzroście separatyzmu łatgalskiego. Wczorajsza rocznica niepodległości Litwy ~~litwy~~ była uczczona tylko przez rząd Łotrwski, który wysłał do Kowna depeszę z gratulacjami. Prasa Łotewska zachowała zupełne milczenie.

Giełda: dol 228 $\frac{1}{2}$ , fr. 19, mk. niem. 11-119, fin. 471-481

## Rozdzielnik

1. Wydział Wywiadowczy
2. Referat Wschód
3. Referat Północ
4. Adjutantura Generalna
5. M.S.Z.